

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 50. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Semjén: az őshonos nemzetiségek a magyar nemzet elszakíthatatlan részei

Az őshonos nemzetiségek a magyar nemzet elszakíthatatlan részei; a magyar állam feladata pedig, hogy fejlődésükhöz, gazdagodásukhoz és értékmegőrzésükhöz biztosítsa a feltételeket - mondta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a Nemzetiségekért-díj átadásán. A kormányfőhelyettes kiemelte: Magyarország alaptörvénye kimondja, hogy az őshonos nemzetiségek államalkotó tényezők és a magyar politikai nemzet integráns részei. „Ahogy a magyar nemzet elszakíthatatlan része a külhoni magyarság, ugyanígy elszakíthatatlan részei az őshonos nemzetiségek” – hangoztatta. A miniszterelnök-helyettes a nemzetiségek különleges feladatának és felelősségének nevezte, hogy az általuk hozott kultúra olyan egyszeri és megismételhetetlen értéket teremt, amit csak ők adhatnak az egyetemes emberiségnek, anyaországuknak és Magyarországnak is. Kijelentette: a magyar állam feladata, hogy az őshonos nemzetiségek fejlődéséhez, gazdagodásához és értékmegőrzéséhez biztosítsa a szükséges feltételeket. 2010-hez képest ötszörösére nőtt támogatásuk, továbbá öröndetesen nő azok száma, akik nemzetiségi gyökereiket felvállalják - ismertette Semjén Zsolt, arra is kitérve, hogy a magyar társadalom 6,5 százaléka nyilatkozott úgy, hogy valamely őshonos nemzetiséghez tartozik.

Szijjártó: Magyarország határozottan támogatja az ENSZ törekvését az őshonos és nemzeti kisebbségek nyelvi jogainak védelmére

Az ENSZ nagy hangsúlyt fektet az őshonos és nemzeti kisebbségek nyelvi jogainak a védelmére, és a világszervezetnek ezt a törekvését Magyarország határozottan támogatja, továbbá fellép a határon túli magyar nemzeti közösségek jogainak védelmében - jelentette ki Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, aki kedden felszólalt az ENSZ-közgyűlésben az őslakos nyelvek nemzetközi évének lezárása alkalmából tartott magas szintű rendezvényen. Szijjártó Péter az MTI-nek telefonon nyilatkozva felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarország olyan ország, ahol a nemzetnek és magának az országnak a határai nem esnek egybe, és számunkra különösen fontos, hogy a nemzeti kisebbségek és az őshonos kisebbségek jogait az ENSZ is megvédje. Kifejtette, hogy a nemzeti közösségek és kisebbségek számára az identitásuk és kultúrájuk megőrzésének legfontosabb eszköze egyértelműen a nyelv, ezért különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a határon túli nemzeti közösségek magyar nyelv használathoz fűződő jogait senki ne sérthesse meg.

Potápi: kétszeresére nő a magyar kultúráért és oktatásért pályázat keretösszege

Az idei 1,1 milliárd forintról jövőre kétmilliárd forintra nő a külhoni magyarság szülőföldön való boldogulásának elősegítését célzó, A magyar kultúráért és oktatásért

elnevezésű pályázat keretösszege – jelentette be a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Potápi Árpád János közölte: a központi pályázati kiírás keretösszege 700 millió forintról 1 milliárdra, a regionális pályázati kiírások teljes keretösszege 400 millióról 1 milliárd forintra nő. Az államtitkár beszámolt arról, hogy változik az igényelhető támogatás mértéke is: a központi pályázati kiírás keretében 500 ezer és 10 millió forint közötti összegre, a regionális pályázati kiírások esetében 300 ezer és 3 millió forint közötti támogatásra lehet pályázni. Potápi Árpád János fontos változásnak nevezte, hogy egy pályázó csak egy pályázatot nyújthat be, azaz vagy a központi, vagy a regionális pályázati kiírásra jelentkezhet. Szintén változás, hogy a nemzeti jelentőségű intézmények nem nyújthatnak be pályázatot, a korábban számukra igényelhető kétmillió forintos összeget támogatásként kapják meg az érintett intézmények. A pályázat keretében a magyar közösség céljait szolgáló kulturális és oktatási programok, ahhoz kapcsolódó tevékenységek, írott és elektronikus média, könyvkiadás, civil szervezetek, egyházak, belső egyházi jogi személyek, intézmények működése, valamint fejlesztések és ingatlanberuházások támogatására lehet pályázni. A központi pályázati kiírás esetében ingatlan- és gépjárművásárlás is támogatható - közölte az államtitkár.

Kiemelt programokkal készül a Magyarság Háza a 2020-as nemzeti összetartozás évére

Kiemelt programokkal készül a Magyarság Háza a 2020-as nemzeti összetartozás évére, az intézmény minden hónapban az emlékévhöz kapcsolódó programokat fog szervezni – hangzott el pénteken a Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! és az M1 aktuális csatorna közös műsorában. A Magyarság Háza tervei szerint jövőre Magyarországról, a Kárpát-medencéből és a diaszpórából rendszeresen meghívják a kulturális terület különböző képviselőit, kiemelt célként kezelve, hogy a meghívottak kapcsolatokat tudjanak kialakítani egymással, ami segítheti magyarságtudatuk megerősítését a jövőben – közölte Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója. Idén körülbelül 400 programot szervezett az intézmény, kiemelt rendezvények voltak a Rákóczi-emlékvé eseményei. Sikeres volt a Magyar Nemzeti Táncegyüttes által bemutatott A Tenkes kapitánya produkció, a Kárpát-medencei turné során a táncosok felléptek többek között Komáromban, Kassán, Lendván és Zentán is. Jövőre folytatódik az Útikalauz magyaroknak című sorozat, az irodalmi szalon és a külhoni értéktárakat bemutató sorozat is – mondta el az igazgató.

Törésvonal? Klaus Johannis gyakorlatilag elutasította Orbán Viktor együttműködési kezdeményezését

Klaus Johannis az egységes Európai Unió híve, ezért nem támogat olyan kezdeményezéseket, amelyek szerinte újabb „törésvonalakat” nyitnának az Európai Unióban. A román államfő keddi sajtóértekezletén újságírói kérdésre válaszolva a magyar miniszterelnök Temesváron elhangzott beszédére reagált így, amelyben Orbán Viktor jelezte: Magyarország készen áll, hogy a szomszédjaival, köztük Romániával, felépítsen egy új Közép-Európát. „Én az Európai Unióért szállok síkra, nem más entitásért, amelyet kisebb léptékben és közelebb hoznánk létre. Nem hiszem, hogy új törésvonalakat kellene megnyitnunk az EU-ban, ellenkezőleg: mindannyiunknak azon kellene lehetőségeinkhez mérten dolgoznunk, hogy eltüntessük a létező törésvonalakat” – magyarázta fenntartásait a román államfő. Johannis kifejtette: továbbra is elkötelezett híve lesz a történelmi gyökerű, Kelet és Nyugat között továbbra is létező, az egykori vasfüggöny nyomvonalán húzódó törésvonal felszámolásának. „Nem fogok soha részt venni az EU-n belüli rész-entitások létrehozásában, amelyek újabb törésvonalakat nyitnának. Ez egy olyan megközelítés, amelyet én nem fogok támogatni” – szögezte le a román elnök.

Újra benyújtották a székelyföldi autonómiáról szóló tervezetet a parlamentbe

Kulcsár-Terza József és Biró Zsolt parlamenti képviselők szerdán, a nemzeti kisebbségek napján iktatták törvénykezdeményezésként a román parlamentben Székelyföld autonómiastatútumát. Kulcsár Terza József a Krónikának elmondta, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) küldötteiként az SZNT által kidolgozott statútumot terjesztették be, akárcsak két évvel ezelőtt, ketten szerepelnek kezdeményezőként, de egyeztettek az RMDSZ-szel, és erről közös döntés született. „Az RMDSZ-szel megbeszéltük, támogatják az autonómia ügyét, és a tervezetet is. Tavaly, amikor a bizottságokban, a plénumban tárgyalták az autonómiastatútumot minden magyar politikus kiállt mellette, felszólaltak, védtek az ügyet. Elindultunk egy úton, közösen mutatunk fel erőt” – fogalmazott a politikus. Hozzátette, arra számít, hogy a parlamenti procedúra során kulturált párbeszéd, vita alakul ki a székelység önrendelkezési igényéről. „Naivitás lenne a részemről, ha azt mondom, arra számítok a román parlament megszavazza a törvénykezdeményezést. Remélem annak is eljön az ideje, de az nem most lesz. Párbeszédre számítok, és arra hogy ezáltal lassan megértik, mit jelent a székelység autonómiaigénye” – részletezte Kulcsár-Terza József.

Pert vesztett a MOGYE magyar tagozata

Elvesztették a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) és a Petru Maior Tudományegyetem egyesítése ellen indított pert a MOGYE diákjai és oktatói. Az Agerpres hírügynökség tájékoztatása szerint a jogerős döntésről szóló hírt maga Leonard Azamfirei rektor jelentette be a 2019-es évi kiértékelőjében. Úgy fogalmazott, hogy a pár hete született jogerős bírósági döntés megerősítette az egyetem vezetését azon hitében, hogy az egyesítés jó döntés volt. A MOGYE magyar oktatói és diákjai még tavaly májusban jelentették be, hogy közösen, jogi úton lépnek fel annak érdekében, hogy megakadályozzák az orvosi és a román tannyelvű Petru Maior egyetem egyesítését. A magyar tagozat képviselői ugyanis úgy értékelték, nem volt teljesen törvényes az a szenátusi ülés, melyen a két oktatási intézmény egyesüléséről döntöttek.

Valódi képviselete lehet a felvidéki nemzetrésznek a szlovák parlamentben

A szlovák parlamentbe való bejutás a legfontosabb célja a Magyar Közösségi Összefogásnak. A három felvidéki magyar párt alkotta formáció ennek érdekében tartott szűkített jelöltjének találkozót Érsekújváron. A rendezvényre a 150 fős választási listán szereplő valamennyi jelölt meghívást kapott. – Olyan csapatunk van, amelynek tagjai otthon vannak a felvidéki magyar közösségben, tehát ismerik annak problémáit – nyilatkozta a köztévé Kárpát Expressz című műsorának Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke, a Magyar Közösségi Összefogás listavezetője. A felvidéki magyarság legégetőbb problémái között Menyhárt József, a választási együttműködésben résztvevő Magyar Közösség Pártjának (MKP) elnöke az oktatásügyet, a magyarok lakta dél-szlovákiai régió gazdasági leszakadásának problémáját, az infrastruktúra fejlesztésének kérdéseit és a szülőföldön maradás problematikáját említette. Az MKP elnöke szerint a programalkotás a három párt – vagyis a Magyar Közösség Pártja, az Összefogás Mozgalom és a Magyar Fórum – elvárásai alapján történt. A cél egy tiszta és tisztességes politikai platform létrehozása volt – tette hozzá.

Telekommunikációs és kerékpárgyártó üzemet adtak át

A 21. század egyik legnagyobb kihívása a gazdaságban a technológia robbanásszerű változása, erre pedig csak innovációval lehet felelni – hangsúlyozta György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkára szerdán Szabadkán. Kiemelte: a vajdasági gazdaságfejlesztési program keretében szerdán olyan fejlesztéseket adtak át,

amelyekkel megvalósulhat az innováció. „Támogatjuk, hogy Szerbia minél előbb az Európai Unió tagja legyen, hogy a magyar közösségek, amelyek reményeink szerint ennek a vállalkozásfejlesztési programnak köszönhetően is egyre közelebb kerülnek egymáshoz, még közelebb kerülhessenek” – magyarázta az államtitkár. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke megköszönte a magyar kormány támogatását és a partneri viszonyt, amely nemcsak anyagilag, hanem erkölcsileg és politikailag is fontos volt a vajdasági magyar közösség számára az utóbbi években. A gazdaságfejlesztési program keretében Topolyán egy kerékpárgyártó üzemet adtak át szerdán. Elhangzott: a program 23 nagyléptékű fejlesztéséből ezzel 21-et adtak át, emellett több mint tízezer szerződést írtak alá a pályázatok keretében, és több mint ezer munkahely jött létre.

Pásztor István: 2019 sikeres volt, 2020 sok kihívást tartogat

Fontosnak és sikeresnek nevezte a 2019-es évet Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) és a vajdasági tartományi képviselőház elnöke csütörtökön Újvidéken, ahol évértékelő sajtóbeszélgetést tartott. A beszélgetés során a politikus a vajdasági és a magyarországi média kérdéseire válaszolt több mint két órán keresztül. Mint mondta, az idei évben is igyekezett a VMSZ olyan ötleteket találni, amelyek a vajdasági magyar közösség érvényesülését sikeresebbé teszik. Hozzátette, siker az, hogy lezárult a magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programjának első szakasza, és megkezdődött a második szakasza. Megfogalmazása szerint az elmúlt évek egyik legnagyobb nemzetpolitikai eredménye a gazdaságfejlesztési program, és ezzel tudott a vajdasági magyar közösség hozzájárulni a nemzetpolitikai eszköztár bővítéséhez. Emlékeztetett arra, hogy a program a Vajdaságban indult, majd kiterjedt a Kárpát-medence többi területére is. A négy év alatt több mint 12 500 sikeres pályázat született, munkahelyek jöttek létre, az emberek megélhetése biztosítottá vált, a vállalkozók egymásra találtak. „Korábban sokan azt mondták, hogy a vállalkozók nemzetileg nem elkötelezettek, csak az anyagi haszonszerzés érdekli őket, de kiderült, hogy ez nem igaz” – húzta alá Pásztor István.

Gulyás Gergely: a kárpátaljai magyarság sokszorosan bebizonyította, van jövője szülőföldjén

A kárpátaljai magyarság, amely építő és alkotó részese az országnak, amelyben él, sokszorosan bebizonyította, hogy nemcsak múltja, jelene, hanem jövője is van szülőföldjén – jelentette ki Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter Beregszászon, amikor felavatta II. Rákóczi Ferenc életnagyságú szobrát. A város Budapestről elnevezett egyik központi terén felállított szobor avatási ünnepségén mondott beszédében Gulyás Gergely a többi között hangsúlyozta, hogy II. Rákóczi Ferenc itt lépett magyar földre, és itt köszönt el

hozzá mindvégig hű híveitől. Példája velünk és máig hat, a szobra nem valaki vagy valakik ellen, hanem valakiért vagy valakikért áll – mutatott rá. Emlékeztetett arra, hogy „II. Rákóczi Ferenc nemcsak a magyarság hőse, nemcsak Kárpátalja minden nemzetéé, amelyek kiálltak a közösség védelmében, hanem minden szabadságszerető emberé, mindenkié, akinek számít az emberi méltóság, az anyanyelv használata és az anyanyelven való oktatás lehetősége, a jogállam, az önbecsülés és a tisztelet értékei.”

Fodó Sándorról elnevezett közösségi házat adott át Grezsa István Visken

Fodó Sándorról, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alapító elnökéről elnevezett, a magyar kormány támogatásával létrehozott közösségi házat adott át ünnepélyesen Grezsa István miniszteri biztos Visken. A kárpátaljai magyar politikus szülőházában kialakított közösségi és kulturális központot avató beszédében Grezsa István miniszteri biztos hangsúlyozta, minden vidéknek vannak emblematikus alakjai, akik nyomán meg lehet érezni egy vidék lelkiségét. Így ha valaki Tamási Áron műveit olvassa, akkor be tud pillantani a székelység életébe anélkül, hogy oda eljutna. Fodó Sándor ilyen alakja a kárpátaljai magyarságnak, aki képes volt nagy gondolatokat álmodni – tette hozzá, felidézve Németh László mondását, amely szerint „nagy gondolat szüli a nagy embert”. A miniszteri biztos emlékeztetett arra, hogy Fodó Sándornak ungvári egyetemi tanárként a múlt század hetvenes éveinek elején volt bátorsága ahhoz, hogy kihasználva a szovjet kommunizmus falában megjelent apró rést, kiálljon az elvei és a kárpátaljai magyarság közösségi érdekei mellett. Jelentős részben közösségteremtő tevékenységének és az általa alapított szervezetnek köszönhető, hogy a nehézségek ellenére van anyanyelvű oktatási, kulturális és politikai érdekvédelmi rendszere a 150 ezres Kárpátaljai magyarságnak – mutatott rá Grezsa István.

Tangazdaságot adott át a Drávaszögben Potápi Árpád János

A magyar kormány támogatásával létrehozott Tangazdaságot és Ifjúsági Központot adott át csütörtökön a drávaszögi Kopácson Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Az épületet avató ünnepi beszédében Potápi Árpád János kiemelte: „Jó nekünk, amikor határon túligról beszélünk, mert mind határon túliak vagyunk, bárhol is jöttünk, és bárhol is vagyunk, ez a mi közös sorsunk, már száz éve” Hozzátette: sajnos vagy nem sajnos, ez a magyar identitás egyik alapja. Mint mondta, meg kell próbálni a következő száz évet úgy alakítani, hogy ebből előnyt lehessen kovácsolni. Elmondta, hogy körülbelül nyolcezer négyzetméter területen hozták létre az ifjúsági központot, amelyre 180 millió forintot fordított a Miniszterelnökség

nemzetpolitikai államtitkársága. „Örülünk annak, hogy ilyen támogatást tudunk biztosítani, mert látjuk, hogy itt vannak célok, és ha ezeket közösen végre is hajtjuk, ez azt jelenti majd, hogy az itteni magyarság egyik centrumát hoztuk létre” – hangsúlyozta. Jankovics Róbert, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének elnöke, magyar kisebbségi parlamenti képviselő arról beszélt: ez az év az építkezés éve volt. „Idén hat épületet adtak át, köztük több kultúrotthon, a magyar médiaházat és a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődés Központ kollégiumát, amelyet Orbán Viktor magyar és Andrej Plenkovic horvát kormányfő avatott fel” – mondta.

„Magyarország komoly partnerre talált Horvátországban a kisebbségi jogok érvényesítése terén”

A kisebbségi jogok érvényesítése terén Magyarország komoly partnerre talált Horvátországban – jelentette ki Kalmár Ferenc, a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium Magyarország szomszédspolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa csütörtökön Zágrábban, a magyar-horvát kisebbségi vegyes bizottság 15. plenáris ülésén. Úgy vélte: az, hogy Orbán Viktor és Andrej Plenković horvát kormányfő adta át a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ kollégiumát, valamint annak alapkövét Kövér László és Gordan Jandroković házelnök tette le, azt is mutatja, mennyire fontos a két ország számára a területükön élő nemzetiség. Mint mondta, 2010 után a magyar nemzetpolitika radikálisan megváltozott, és az egyik alapelv az lett, hogy minden magyar számít. „Ezért mi nagyon komolyan vesszük ezt a munkát Horvátország irányában is, de azt kell mondjam, hogy nagyon komoly partnerekre találtunk” – fogalmazott, hozzátéve: bár Magyarországnak hat kisebbségi vegyes bizottsága van a környező országokkal – kivétel ez alól Ausztria –, sajnos nem minden relációban vannak ilyen eredmények. Zvonko Milas horvát társelnök elmondta: a horvát nemzeti kisebbség Magyarországon és a magyar nemzeti kisebbség Horvátországban magas szintű kisebbségi jogokat élvez, ami Európában példaértékűnek számít. A vegyes bizottság által elért eredményeket pedig több mint kiválónak értékelte.

